

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 15C/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123202966
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Slobodníková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7123202966.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Ivetou Slobodníkovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom sv. C. XXX/XX, D., zastúpeného Mgr. Pavlom Kissom, advokátom so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému: Stavebné bytové družstvo II. Košice, so sídlom Bardejovská 3, Košice, IČO: 00 171 204, o určenie, že členské práva k družstvu patria do dedičstva

rozhodol:

Žalobu zamietla.

Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou na tunajší súd dňa 21. 2. 2023 domáhal proti žalovanému určenia, že členský podiel v Stavebnom bytovom družstve II. Košice, so sídlom Bardejovská 3, Košice, IČO: 00 171 204 spojený s nájmom bytu č. XX, nachádzajúcom sa na 5. poschodí bytového domu v Košiciach, súpisné číslo XXXX, vo vchode č. XX, postavenom na pozemku parcely registra „C“ 3755/109 v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 1/1 a spoločných častí a spoločných zariadení bytového domu, súp. č. XXXX vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 938/100000-in k celku, to všetko zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom pre katastrálne územie E., okres D. A., obec D. – F. D. patrí do dedičstva po poručiteľke G. B., naposledy bytom H. XXXX/XX, D., zomrelej 09. 12. 2021 a náhrady trov konania. Podľa žaloby uznesením I. J. D., notára ako súdneho komisára zo dňa 7. 9. 2022, sp. zn. 22D/1031/2021 v dedičskej veci po poručiteľke G. B., zomrelej 9. 12. 2021 notár rozhodol, že dedičské konanie zastavuje a vydáva majetok nepatrnej hodnoty žalobcovi ako synovcovi, ktorý sa postaral o pohreb poručiteľky. Posledné mesiace svojho života žila teta u nich v byte, mala tam presmerovanú všetku poštu. Listom zo dňa 21. 4. 2022 žalovaná oznámila notárovi, že poručiteľka bola vylúčená z členstva v družstve rozhodnutím predstavenstva Stavebného bytového družstva II. Košice č. 91/IX/2021/H zo dňa 28. 9. 2021. Vylúčenie z členstva nastalo údajne z dôvodu platnej výpovede z nájmu bytu podľa § 711 ods. 1 písm. d) Občianskeho zákonníka. Žalobca trvá na tom, že poručiteľka bola ku dňu smrti členkou družstva a členské práva vyplývajúce z nájmu bytu č. 18 teda mali byť predmetom dedičstva.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 27. 3. 2023 žiadal, aby súd žalobu ako bezdôvodnú zamietol. Naliehavý právny záujem na určení, že členský podiel v Stavebnom bytovom družstve II. Košice k predmetnému bytu patrí do dedičstva po poručiteľke G. B., mal byť uplatnený v prebiehajúcom konaní o dedičstve. G. B., zomr. X. XX. XXXX bol výmerom zo dňa 4. 11. 1987 na základe uznesenia predstavenstva SBD II. Košice pridelený 1-izbový byt č. XX na H. K. XX v Košiciach. Ako nájomca družstevného bytu hrubo porušovala svoje povinnosti vyplývajúce z nájmu bytu, a to tým, že nezaplatila nájomné alebo úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu za čas dlhší ako 3 mesiace.

Prenajímateľ – SBD II. Košice vypovedal nájomcovi (G. B.) nájom bytu výpoveďou zo dňa 8. 3. 2021. Výpovedná lehota uplynula dňom 31. 7. 2021.

3. Žalobca v písomnom podaní zo dňa 6. 4. 2023 uviedol, že spochybňuje platné vylúčenie poručiťky z družstva. Žalovaný doposiaľ nepreukázal v konaní, že došlo rozhodnutím predstavenstva Stavebného bytového družstva II. Košice k vylúčeniu z členstva v družstve. Preukázal síce zaslanie výpovede, ktorá nebola prevzatá v odbernej lehote. Avšak v tejto výpovedi je uvedené nesprávne poučenie o možnosti podať opravný prostriedok.

4. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 2. 5. 2023 uviedol, že výpoveď z nájmu bytu zo dňa 8. 3. 2021 spĺňa všetky náležitosti stanovené zákonom podľa § 710 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vo výpovedi je jasne vymedzený dôvod výpovede, dôvod výpovede sa skutkovo vymedzil, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom a zahŕňa aj poučenie. Výpovedná lehota tak uplynula dňom 31. 7. 2021.

5. Žalobca na pojednávaní nariadenom dňa 7. 11. 2023 zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu. Žalovaný poukázal na svoje písomné vyjadrenia, žiadal, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

6. Súd právne posúdil vec nasledovne:

7. Podľa § 137 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

8. Žaloby na usporiadanie práv a povinností identifikujeme na základe ich právneho dôvodu. Z hmotného práva musí vyplývať, či súd má oprávnenie rozhodnúť, že existujúci právny vzťah medzi stranami modifikuje, teda mení jeho obsah (usporadúva ho), pričom takáto zmena má za cieľ účelné užívanie majetkových práv v budúcnosti. Ďalším znakom je, že súd má pri usporiadaní vzťahu aspoň určitú mieru diskrečnej právomoci. Táto diskrečná právomoc sa pohybuje v rámci pravidiel ustanovených príslušnou hmotnoprávnou normou. Súd je na základe žaloby povinný právny vzťah medzi stranami usporiadať. Iba výnimočne, ak to vyplýva z hmotného práva, súd existujúci právny vzťah nezmení. Pri žalobách na usporiadanie práv a povinností nie je súd viazaný žalobným návrhom v plnom rozsahu (§ 216). Žalobca v žalobnom návrhu nemusí uviesť presnú predstavu o tom, ako má súd právny vzťah vysporiadať, postačí, ak zo žalobného návrhu je zrejmé, že žalobca sleduje usporiadanie práv a povinností predpokladané hmotným právom (Civilný sporový poriadok, Štefček a spol., 2016, Komentár).

9. Podľa ustálenej súdnej praxe žaloba o určenie (ne)platnosti právneho úkonu (podaná za účinnosti Civilného sporového poriadku) je žalobou o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP. Jej prípustnosť je podmienená existenciou osobitného predpisu, ktorý určitú osobu oprávňuje podať týmto predpisom špecifikovanú určovaciu žalobu (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20. 10. 2022 sp. zn. 1Obdo/51/2021).

10. Podľa § 165 CSP len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony; plynúce procesné lehoty sa prerušujú. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova.

11. Podľa § 192 Civilného mimosporového poriadku ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom, a popiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, ide o spor o dedičské právo.

12. Podľa § 194 Civilného mimosporového poriadku ak rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac. (2) Súd pokračuje v konaní s účastníkmi podľa výsledku sporu. (3) Ak žaloba nebola podaná v lehote, ak bolo konanie o žalobe

zastavené alebo ak bola žaloba odmietnutá, platí, že spor o dedičské právo bol rozhodnutý v neprospech žalobcu.

13. V prejednávanej veci, podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá bez akýchkoľvek pochybností považuje žaloby o určenie (ne)platnosti právnych úkonov podané po 1. júli 2016 za žaloby o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku, ktorých prípustnosť je podmienená existenciou osobitného predpisu. Uvedenú rozhodovaciu prax potvrdzujú rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/268/2019, 4Obdo/56/2020. Podľa názoru relevantnej právnej teórie, žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva, je potrebné považovať za vadný. Pokiaľ vady žaloby nie sú odstránené, súd žalobu odmietne (§ 129 CSP), ibaže pre tento nedostatok možno v konaní pokračovať. Súd je viazaný obsahom žalobného petitu, nie jeho formuláciou. Právnu skutočnosťou je právny úkon, ktorý je právnou teóriou charakterizovaný ako tzv. subjektívna právna skutočnosť. Právna úprava ustanovení § 137 písm. c) a písm. d) CSP je založená na tom, že určovací žaloba má smerovať k určeniu konkrétneho práva, a to k určeniu jeho existencie alebo neexistencie, ak je na takomto určení naliehavý právny záujem, pričom je možné žalovať o určenie právnej skutočnosti, čo je však limitované prípustnosťou takejto žaloby vo väzbe na osobitný právny predpis. Právnu skutočnosťou je právny úkon, ktorý je právnou teóriou charakterizovaný ako tzv. subjektívna právna skutočnosť. Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné žaloby o určenie neplatnosti alebo platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mliaňajú sa účelu žaloby určovacej.

14. Rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je ustálená v názore, že ak nebol zachovaný postup upravený v ustanoveniach § 158 až § 219 Civilného mimosporového poriadku, nemožno ho obchádzať žalobou, ktorou sa právny nástupca poručiťľa, v danom prípade synovec poručiťľa, žalobou domáha určenia, že členský podiel v stavebnom bytovom družstve patrí do dedičstva. Došlo teda k situácii, že nie je splnená hypotéza právnej normy podľa ust. § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku, že žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

15. Na základe uvedených záverov a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd žalobu pre jej neprípustnosť podľa ust. § 137 písm. d) CSP zamietol.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal proti neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

17. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **m o Ź n o** podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Košice písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, **m ô Ź e** žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.